

Különleges összetevők és technológiák

2. rész

Mikro- és makrogyulladások.....	2. oldal
Kurkuma.....	4. oldal
Gyömbér.....	8. oldal
Piperin.....	11. oldal
C-, D- és E-vitamin.....	12. oldal
Liposzómás eljárás.....	14. oldal

Mikro- és makrogyulladások

A mikro- és makrogyulladások jelentős veszélyt jelentenek az emberi szervezetre mind rövid, mind hosszú távon. Ezek a gyulladásos folyamatok számos egészségügyi problémához vezethetnek, és komoly hatással lehetnek az életminőségre.

Rövid távú hatások

- Akut fájdalom és diszkomfort
- Szöveti károsodás
- Funkcionális zavarok az érintett szervekben vagy szövetekben
- Immunrendszer túlterhelése

Hosszú távú következmények

- Krónikus betegségek kialakulása
- Szív- és érrendszeri problémák
- Autoimmun betegségek
- Neurodegeneratív rendellenességek
- Daganatos megbetegedések kockázatának növekedése
- Korai öregedés

Kiváltó okok

A mikro- és makrogyulladások kialakulásának számos oka lehet:

- Fertőzések (vírusok, baktériumok)
- Fizikai sérülések
- Kémiai anyagok
- Nem megfelelő immunválasz
- Krónikus stressz
- Egészségtelen étrend
- Elhízás
- Dohányzás
- Alváshiány
- Környezeti tényezők

Statisztikák

Bár pontos globális statisztika nem áll rendelkezésre a mikrogyulladások előfordulásáról, egyes becslések szerint a nyugati társadalmakban az emberek 5-7%-át érinti valamilyen immun-mediált gyulladásos betegség (IMID).

Forrás: <https://www.jrheum.org/content/85/2>

Ez az arány azonban valószínűleg alulbecsüli a mikrogyulladások tényleges előfordulását, mivel sok esetben ezek a folyamatok tünetmentesek vagy nehezen diagnosztizálhatók.

Tudományos kutatások

1. "Chronic inflammation in the etiology of disease across the life span" - Nature Medicine, 2019.

Forrás: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7147972/>

Ez a tanulmány rávilágít arra, hogy a krónikus gyulladás a világ vezető halálainak több mint 50%-áért felelős, beleértve a szívbetegségeket, stroke-ot, cukorbetegséget és daganatos megbetegedéseket.

2. "Interaction between microbiota and immunity in health and disease" - Cell Research, 2020.

Forrás: <https://www.nature.com/articles/s41422-020-0332-7>

A kutatás a bélmikrobiom és az immunrendszer kölcsönhatását vizsgálja, kiemelve a mikrobiom szerepét a gyulladásos folyamatok szabályozásában.

3. "Micro- and Macrovascular Effects of Inflammation in Peripheral Artery Disease" - Frontiers in Cardiovascular Medicine, 2023.

Forrás: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC10452462/>

Ez a tanulmány a gyulladás mikro- és makrovaszkuláris hatásait vizsgálja a perifériás artériás betegségben, hangsúlyozva a gyulladás szerepét az érrendszeri problémák kialakulásában.

4. "Epidemiology of Immune-Mediated Inflammatory Diseases" - The Journal of Rheumatology, 2010.

Forrás: <https://www.jrheum.org/content/85/2>

Ez a cikk áttekintést nyújt az immun-mediált gyulladásos betegségek előfordulásáról és prevalenciájáról különböző populációkban.

Ezek a kutatások rámutatnak a mikro- és makrogyulladások összetett természetére és jelentős egészségügyi hatásaira, hangsúlyozva a további kutatások és a hatékony megelőzési stratégiák fontosságát.

Források:

<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC10452462/>

<https://en.wikipedia.org/wiki/Inflammation>

<https://www.gastroenterologyadvisor.com/factsheets/ibd-statistics/>

<https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/65/wr/mm6542a3.htm>

<https://www.frontiersin.org/journals/microbiology/articles/10.3389/fmicb.2020.01065/full>

<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7147972/>

<https://www.britannica.com/science/inflammation>

https://www.physio-pedia.com/Inflammation_Acute_and_Chronic

<https://www.jrheum.org/content/85/2>

<https://www.nature.com/articles/s41422-020-0332-7>

Kurkuma

A kurkuma extrakt fogyasztásának számos pozitív hatása van az emberi egészségre. Az alábbi tudományos eredmények és kutatások támasztják alá a kurkuma és fő hatóanyaga, a kurkumin jótékony hatásait:

Gyulladáscsökkentő hatás

A kurkumin erős gyulladáscsökkentő tulajdonságokkal rendelkezik. Egy tanulmány kimutatta, hogy a kurkumin ugyanolyan hatékonyan csökkenti az oszteoarthritis okozta fájdalmat és gyulladást, mint a nem-szteroid gyulladáscsökkentő gyógyszerek (NSAID-ok), például az ibuprofen.

Emellett bizonyítékok vannak arra is, hogy a kurkumin csökkentheti a csonttrikulást a reumatoid arthritisben szenvedő betegeknél.

Antioxidáns tulajdonságok

A kurkumin erős antioxidáns, amely semlegesíti a szabadgyököket és védi a sejteket a károsodástól. Egy 2020-as tanulmány kimutatta, hogy a kurkuminnak antioxidáns, gyulladáscsökkentő, rákellenes, antidiabetikus, antimikrobiális és antivirális tulajdonságai vannak.

Ezek a tulajdonságok hozzájárulhatnak számos krónikus betegség megelőzéséhez és kezeléséhez.

Metabolikus szindróma kezelése

A kurkumin hatékonynak bizonyult a metabolikus szindróma több aspektusának kezelésében. Javítja az inzulinérzékenységet, csökkenti a zsírszövet-képződést, valamint mérsékli a magas vérnyomást, a gyulladást és az oxidatív stresszt.

Emellett a kurkuminoidok csökkentik a plazma triglicerid- és koleszterinszintjét, valamint növelik a HDL-koleszterin koncentrációját.

Neuroprotektív hatások

A kurkumin potenciális neuroprotektív hatásokkal rendelkezik, és segíthet az Alzheimer-kór megelőzésében. Bár további kutatásokra van szükség, a kezdeti eredmények biztatóak.

A kurkumin képes lehet csökkenteni az agyban a béta-amiloid plakkok felhalmozódását, amelyek az Alzheimer-kór jellemzői.

Rákellenes potenciál

Számos előklinikai tanulmány vizsgálta a kurkumin rákellenes hatását.

Bár az emberi szervezetben való felhasználhatósága korlátozott, a kurkumin képes gátolni a rákos sejtek növekedését és elősegíteni azok pusztulását laboratóriumi körülmények között. Emellett javíthatja a rákos betegek életminőségét és csökkentheti a sugár- vagy kemoterápia mellékhatásait.

Források:

<https://www.hopkinsmedicine.org/health/wellness-and-prevention/turmeric-benefits>

<https://www.medicalnewstoday.com/articles/318405>

<https://www.health.harvard.edu/staying-healthy/turmeric-benefits-a-look-at-the-evidence>

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9881416/>

https://domf5oio6qrcr.cloudfront.net/medialibrary/15065/conversions/fa246ce0-054b-4892-bf30-5eb43cd938aa-thumb.jpg?sa=X&ved=2ahUKEwjg39fZ0uGKAxUHHUQIHaphKtUQ_B16BAgGEAI

<https://www.mdpi.com/1422-0067/24/19/14561>

<https://www.healthline.com/nutrition/top-10-evidence-based-health-benefits-of-turmeric>

https://www.researchgate.net/publication/338927158_Turmeric_Potential_Health_Benefits

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC5664031/>

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7522354/>

A kurkuma számos bioaktív összetevőt tartalmaz, amelyek jelentős élettani hatásokkal rendelkeznek az emberi szervezetre. Az alábbiakban található a főbb bioaktív vegyületek és azok hatásai:

Fő bioaktív összetevők

1. Kurkuminoidok

- Kurkumin (77%)
- Demetoxikurkumin (17%)
- Bisdemetoxikurkumin (3-6%)

2. Illóolajok (pl. ar-turmeron, germakron, furanodienon, zederon)

3. Poliszacharidok (pl. turmerin, kurdlan, glikogén)

Élettani hatások

Kurkuminoidok hatásai

Kurkumin

- Erős gyulladáscsökkentő hatás
- Antioxidáns tulajdonságok
- Potenciális rákellenes hatás
- Neuroprotektív hatás, segíthet az Alzheimer-kór megelőzésében
- Javíthatja a szív- és érrendszer egészségét
- Antidiabetikus hatás
- Segíthet az ízületi gyulladások kezelésében

Demetoxikurkumin (DMC)

- Gyulladáscsökkentő hatás
- Neuroprotektív tulajdonságok
- Vérnyomáscsökkentő hatás
- Antimikrobiális és gombaellenes tulajdonságok
- Értágító hatás

Bisdemetoxikurkumin (BDMC)

- Gátolja a szívizom apoptózisát
- Javítja a sejtek túlélését
- Csökkenti a reaktív oxigéngyökök termelődését

Illóolajok hatásai

- Antibakteriális és gombaellenes tulajdonságok
- Antioxidáns hatás
- Gyulladáscsökkentő tulajdonságok

Poliszacharidok hatásai

- Antivirális tulajdonságok
- Rákellenes hatás
- Immunmoduláló hatás

Összesített élettani hatások

A kurkuma bioaktív összetevői együttesen számos jótékony hatással rendelkeznek az emberi szervezetre:

1. Erős gyulladáscsökkentő és antioxidáns hatás
2. Potenciális rákmegelőző és rákellenes tulajdonságok
3. Neuroprotektív hatás, segíthet az Alzheimer-kór és más neurodegeneratív betegségek megelőzésében
4. Javíthatja a szív- és érrendszer egészségét
5. Segíthet a cukorbetegség kezelésében és megelőzésében
6. Támogatja az immunrendszer működését
7. Antimikrobiális és gombaellenes tulajdonságok
8. Segíthet az ízületi gyulladások és fájdalmak kezelésében
9. Támogatja az emésztőrendszer egészségét
10. Javíthatja a kognitív funkciókat és a memóriát

Összességében a kurkuma bioaktív összetevői szinergikus hatást fejtenek ki, ami magyarázza a növény széles körű terápiás alkalmazhatóságát.

Források:

<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC8187459/>

<https://philarchive.org/archive/MUHPAP-2>

<https://www.mdpi.com/2304-8158/9/9/1219>

<https://www.mdpi.com/2072-6643/10/10/1553>

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/31402651/>

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/31344992/>

<https://www.bbcgoodfood.com/health/nutrition/health-benefits-turmeric>

<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9881416/>

<https://www.mdpi.com/1422-0067/24/19/14561>

<https://www.frontiersin.org/journals/nutrition/articles/10.3389/fnut.2022.1012023/full>

https://www.academia.edu/91026977/Bioactive_compounds_of_turmeric_and_their_pharmacological_effects

<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC5664031/>

<https://continentalhospitals.com/blog/benefits-of-turmeric/>

<https://www.healthline.com/nutrition/top-10-evidence-based-health-benefits-of-turmeric>

<https://www.webmd.com/diet/supplement-guide-turmeric>

Gyömbér

A gyömbér extrakt fogyasztásának számos pozitív hatása van az emberi egészségre. Az alábbiakban található a legfontosabb tudományos eredmények és kutatások:

Gyulladáscsökkentő és fájdalomcsillapító hatás

Több tanulmány kimutatta, hogy a gyömbér hatékony gyulladáscsökkentő és fájdalomcsillapító tulajdonságokkal rendelkezik. Egy vizsgálat során az oszteoarthritisben szenvedő betegek nagyobb javulást tapasztaltak a fájdalom és a duzzanat terén gyömbér kivonat szedése után, összehasonlítva a kontrollcsoporttal.

A gyömbér fő bioaktív vegyülete, a gingerol, erős gyulladáscsökkentő és antioxidáns hatással bír.

Emésztési problémák enyhítése

A gyömbér hatékonyan segíti az emésztést és enyhíti a hányingert. Egy átfogó elemzés, amely több mint 100 klinikai vizsgálatot tekintett át, arra a következtetésre jutott, hogy a gyömbér rendkívül hatásos a hányinger ellen. Már 1 gramm gyömbér fogyasztása is jelentősen csökkentette a terhes nők hányingerét.

Emellett a gyömbér segít felgyorsítani a gyomor ürülését, ami enyhítheti a krónikus emésztési problémákat.

Vércukorszint szabályozás

Új kutatások azt mutatják, hogy a gyömbér segít stabilizálni a vércukorszintet, ami fontos tényező a cukorbetegség hosszú távú hatásainak kezelésében.

Egy szisztematikus áttekintés és metaanalízis kimutatta, hogy a gyömbér kiegészítés javította a lipidprofilokat és előnyösen hatott a glükóz kontrollra, az inzulin érzékenységre és a glikált hemoglobin szintjére 2-es típusú cukorbetegségben szenvedőknél.

Szív- és érrendszeri egészség

Korai tanulmányok mind embereken, mind állatokon azt mutatják, hogy a gyömbér fogyasztása csökkentheti az LDL (rossz) koleszterin szintet, az össz-koleszterin szintet és a vér triglicerid szintjét.

Ez potenciálisan csökkentheti a szívbetegségek kockázatát, bár további kutatásokra van szükség ezen a területen.

Immunrendszer támogatása

Bár további kutatásokra van szükség, néhány tanulmány arra utal, hogy a gyömbér támogatja az immunrendszer működését. Egy 2019-es kis léptékű vizsgálat kimutatta, hogy a napi gyömbér kivonat fogyasztása erősebb antitest választ eredményezett a nem dohányzóknál.

Összességében a gyömbér extrakt fogyasztása számos potenciális egészségügyi előnnyel jár, beleértve a gyulladáscsökkentő, emésztést segítő, vércukorszint szabályozó és szív-érrendszeri egészséget támogató hatásokat.

Források:

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK92775/>

<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7019938/>

https://www.ayurvedjournal.com/JAHM_2024102_05.pdf

https://www.researchgate.net/publication/318793373_Potential_health_benefits_and_scientific_review_of_ginger

<https://www.medicalnewstoday.com/articles/265990>

<https://www.frontiersin.org/journals/nutrition/articles/10.3389/fnut.2024.1364836/full>

<https://www.verywellhealth.com/benefits-of-ginger-8731069>

<https://www.healthline.com/nutrition/11-proven-benefits-of-ginger>

<https://pubs.rsc.org/en/content/articlehtml/2024/fb/d4fb00135d>

<https://www.uclahealth.org/news/article/why-you-should-consider-adding-ginger-to-your-diet>

A gyömbér számos bioaktív összetevőt tartalmaz, amelyek jelentős élettani hatásokkal rendelkeznek a humán szervezetre. A fő bioaktív összetevők és hatásaik a következők:

1. Gingerol

- A gyömbér fő bioaktív vegyülete, különösen a 6-gingerol
- Antioxidáns hatású: növeli az SOD, CAT, GPx és GSH szintjét, csökkenti az MDA és NOx szintjét
- Gyulladáscsökkentő: gátolja a NO és PGE2 termelődését
- Rákellenes tulajdonságokkal rendelkezik

2. Shogaol

- Antioxidáns és gyulladáscsökkentő hatású
- Javítja az iNOS, COX-2 és TNF- α szintjét
- Gátolja a PI3k/Akt és NF- κ B jelátviteli útvonalakat
- Öregedésgátló hatású lehet

3. Paradol

- Antioxidáns és gyulladáscsökkentő tulajdonságokkal rendelkezik
- Javítja a GSH, MDA, MPO, IL-6 és TNF- α szintjét
- Csökkenti a NO, IL-6 és TNF- α termelődését
- Gátolja a ciklooxygenáz-2 enzim termelődését

4. Zingerone

- Erős szabadgyök-semlegesítő
- Gátolja az NF- κ B aktivitását és csökkenti az IL-1 β szintjét
- Növeli az SOD, GSH, CAT és IFN- γ aktivitását
- Csökkenti az MDA, IL-1 β , IL-4, IL-5 szintjét

Összességében a gyömbér bioaktív összetevői a következő fő élettani hatásokkal rendelkeznek:

1. Erős antioxidáns hatás: A gyömbér összetevői semlegesítik a szabadgyököket, növelik az antioxidáns enzimek aktivitását és csökkentik az oxidatív stressz markereit.
2. Gyulladáscsökkentő hatás: Gátolják a gyulladással kapcsolatos folyamatokat, csökkentik a proinflammatorikus citokinek termelődését és modulálják a gyulladással kapcsolatos jelátviteli útvonalakat.
3. Immunmoduláló hatás: Szabályozzák a Th1 és Th2 típusú citokinek termelődését, befolyásolják a T-sejt aktivációt és proliferációt.
4. Rákellenes potenciál: Több összetevő is mutat rákellenes tulajdonságokat, bár ez további kutatást igényel.
5. Emésztést segítő hatás: A gyömbér hagyományosan ismert az emésztési problémák enyhítéséről.
6. Fájdalomcsillapító hatás: Különösen ízületi gyulladások esetén mutattak ki fájdalomcsillapító hatást.
7. Hányinger és hányás elleni hatás: A gyömbér hatékony lehet a hányinger és hányás csökkentésében, különösen terhesség és kemoterápia esetén.

Ezek a bioaktív vegyületek együttesen járulnak hozzá a gyömbér sokrétű egészségügyi előnyeihez, beleértve az oxidatív stressz csökkentését, a gyulladások mérséklését és az immunrendszer támogatását.

Források:

<https://www.frontiersin.org/journals/nutrition/articles/10.3389/fnut.2022.809621/full>

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10942912.2023.2236811>

<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC10669910/>

<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC6616534/>

<https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1934578X1400900736>

<https://www.frontiersin.org/journals/pharmacology/articles/10.3389/fphar.2022.844767/full>

<https://www.frontiersin.org/journals/nutrition/articles/10.3389/fnut.2024.1364836/full>

Piperin

A kurkuma és piperin kombinációja jelentős érdeklődésre tart számot a tudományos kutatásokban, különös tekintettel a kurkuma biohasznosulásának és terápiás hatásainak fokozására. Az alábbiakban összefoglalom a legfontosabb kutatási eredményeket:

Biohasznosulás növelése

A piperin akár 2000%-kal is növelheti a kurkumin felszívódását és biohasznosulását a szervezetben-

Egy tanulmány kimutatta, hogy 20 mg piperin hozzáadása 2 gramm kurkuminhoz jelentősen növelte annak felszívódását.

Antioxidáns és gyulladáscsökkentő hatások

Egy randomizált, kettős vak klinikai vizsgálat kimutatta, hogy a kurkuma és piperin kombinációja hatékonyabb volt az antioxidáns kapacitás növelésében és az oxidatív stressz csökkentésében, mint a kurkuma önmagában hemodialízises betegeknél.

A kombinált kezelés csökkentette a malondialdehid (MDA) és ferritin szinteket, ami az oxidatív stressz és gyulladás csökkenésére utal.

Kardiovaszkuláris hatások

Egy 12 hetes vizsgálat során a kurkuma-piperin kiegészítés jelentősen csökkentette a carotis intima-media vastagságot (CIMT), a magas érzékenységű C-reaktív protein (hs-CRP) szintjét, valamint a szisztolés és diasztolés vérnyomást iszkémiás stroke-os betegeknél.

Metabolikus hatások

A kurkuma-piperin kombináció javította a lipidprofilot és a glükózkoncentrációt. Csökkentette az összkoleszterin és triglicerid szinteket.

Emellett javította a glikémiás indexeket és az antioxidáns státuszt cukorbetegknél.

Neuroprotektív hatások

In vitro és in vivo vizsgálatok azt mutatták, hogy a kurkuma és piperin kombinációja szinergikus hatást fejt ki az acetilkolin-észteráz (AChE) gátlásában, ami potenciálisan hasznos lehet az Alzheimer-kór kezelésében. A kombináció védte a neuronokat az amiloid-béta indukálta károsodástól és csökkentette az oxidatív stresszt.

Egyéb egészségügyi hatások

A kurkuma-piperin kiegészítés javította a gyulladással járó állapotot elhízásban és metabolikus szindrómában, csökkentette az oxidatív stresszt és a depressziót krónikus stressz és neurológiai rendellenességek esetén, valamint javította a krónikus légzőszervi betegségeket, asztmát és COVID-19-et.

Összességében a kutatási eredmények arra utalnak, hogy a piperin jelentősen fokozza a kurkuma terápiás hatásait, különösen az antioxidáns, gyulladáscsökkentő és metabolikus tulajdonságait.

Források:

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/36370961/>

<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC10712118/>

<https://www.springermedizin.de/the-effects-of-curcumin-piperine-supplementation-on-inflammatory/26514066>

<https://www.mdpi.com/1422-0067/24/7/6621>

<https://www.mdpi.com/2079-7737/11/4/573>

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/ptr.8304>

<https://www.dovepress.com/investigating-bioavailability-of-curcumin-and-piperine-combination-in-peer-reviewed-fulltext-article-JEP>

<https://www.frontiersin.org/journals/aging-neuroscience/articles/10.3389/agn.2019.00206/full>

<https://www.health.harvard.edu/staying-healthy/turmeric-benefits-a-look-at-the-evidence>

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/36720711/>

<https://www.healthline.com/nutrition/turmeric-and-black-pepper>

C-, D- és E-vitamin

A C-, D- és E-vitaminok fogyasztásának számos pozitív hatása van az emberi egészségre. Ezek a vitaminok kulcsfontosságú szerepet játszanak különböző élettani folyamatokban és betegségek megelőzésében. Íme néhány tudományos eredmény és kutatás, amely alátámasztja ezeknek a vitaminoknak a jótékony hatásait:

C-vitamin

A C-vitamin egy erős antioxidáns, amely védi a sejteket az oxidatív stressztől és támogatja az immunrendszert. Egy átfogó tanulmány, amelyet a Proceedings of the National Academy of

Sciences című folyóiratban publikáltak, új felfedezést tett a C-vitamin működésével kapcsolatban:

- A kutatók kimutatták, hogy a C-vitamin képes semlegesíteni az emberi zsírsavcsere toxikus melléktermékeit.
- Ez a korábban fel nem ismert funkció magyarázatot adhat a C-vitamin rákmegelőző és szív- és érrendszeri betegségeket megelőző hatására.

D-vitamin

A D-vitamin kulcsfontosságú szerepet játszik a csontok egészségében és az immunrendszer működésében. A VITAL (VITamin D and Omega-3 Trial) nevű nagyszabású klinikai vizsgálat érdekes eredményeket hozott:

- A napi 2000 NE D-vitamin-kiegészítés 5 éven át történő szedése körülbelül 22%-kal csökkentette az autoimmun betegségek előfordulását.
- A vizsgálat azt is kimutatta, hogy a D-vitamin-kiegészítés csökkentheti a rákos megbetegedések okozta halálozást, különösen a kiegészítés megkezdése utáni 3-4 évtől kezdődően.

E-vitamin

Az E-vitamin egy zsírban oldódó antioxidáns, amely fontos szerepet játszik a sejtek védelmében. Egy tanulmány, amelyet a National Institutes of Health kutatói végeztek, kimutatta:

- Az E-vitamin védi a vörösvértestek membránját és az idegszöveteket.
- Az E-vitamin semlegesíti a lipid-hidroperoxid gyököket, ami különösen fontos a gyulladásos betegségek szempontjából.

Kombinált hatások

Egy placebo-kontrollált vizsgálat, amelyet terhes nőknél végeztek, érdekes eredményeket mutatott a C- és E-vitamin együttes alkalmazásával kapcsolatban:

- Normál oxigénellátás mellett a C- és E-vitamin-kiegészítés csökkentette az apoptózist és az autofágiát a trofoblaszt sejtekben.
- Azonban hipoxia-reoxigenáció körülmények között a vitaminok fokozták ezeket a folyamatokat, ami magyarázatot adhat a klinikai vizsgálatokban tapasztalt ellentmondásos eredményekre.

Liposzómás eljárás

A liposzómás technológia egy rendkívül ígéretes és hatékony módszer a természetes összetevők szervezetbe juttatására. Ez az innovatív megközelítés számos előnnyel rendelkezik a hagyományos módszerekhez képest, különösen a tápanyagok és bioaktív vegyületek felszívódása és hasznosulása terén.

A liposzómás technológia előnyei

Megnövelt biohasznosulás: A liposzómák képesek akár 8-10-szeresére növelni a tápanyagok felszívódását a szervezetben.

Ez azt jelenti, hogy a bezárt összetevők sokkal nagyobb arányban jutnak el a célsejtekhez.

Védelem és stabilitás: A liposzómák védőburkot képeznek a bezárt összetevők körül, megóvva őket a gyomorsav és az emésztőenzimek lebontó hatásától.

Ez különösen előnyös az érzékeny vitaminok és antioxidánsok esetében.

Célzott szállítás: A liposzómák képesek közvetlenül a sejtekhez szállítani a tápanyagokat, így azok pontosan ott fejthetik ki hatásukat, ahol szükség van rájuk.

Természetes és biztonságos: A liposzómák foszfolipidekből állnak, amelyek a sejtmembránok természetes alkotóelemei. Ez teszi őket rendkívül biokompatibilissé és biztonságossá hosszú távú használat esetén is.

Fokozatos felszabadulás: A liposzómák lehetővé teszik a tápanyagok fokozatos felszabadulását, ami egyenletes és tartós hatást biztosít.

Alkalmazási területek

A liposzómás technológia különösen hatékony olyan természetes összetevők esetében, mint:

- **Vitaminok:** C-vitamin, D3-vitamin, K2-vitamin
- **Ásványi anyagok:** Vas, kalcium, magnézium
- **Antioxidánsok:** Kurkumin, Q10-koenzim
- **Növényi kivonatok és illóolajok**

Történeti áttekintés

A liposzómák története az 1960-as évekre nyúlik vissza:

1. **Felfedezés:** Alec Bangham és munkatársai fedezték fel az 1960-as évek közepén.
2. **Kutatási fejlődés:** Az 1960-as évektől kezdve intenzíven vizsgálták a liposzómák alkalmazási lehetőségeit.

3. **Alkalmazási területek bővülése:** Az évek során különböző felhasználási módokat fejlesztettek ki, beleértve a szájon át, bőrön keresztül és belélegzéssel történő alkalmazást.
4. **PEGilálás bevezetése:** A 2000-es években a liposzómák PEGilálása jelentős előrelépést hozott, meghosszabbítva a keringési időt.

Napjainkban a liposzómás technológia folyamatos fejlődésen megy keresztül, és egyre szélesebb körben alkalmazzák a természetes összetevők hatékony szállítására és felszívódásának javítására.

Források:

<https://specnova.com/lipovantage/benefits/>

<https://www.maha.asia/blog/living-sciences-4/liposomal-technology-key-to-advanced-delivery-system-in-nutraceutical-225>

<https://www.scielo.br/j/bjps/a/JtDjzcCqWhwsLD4vyCbnf7S/>

<https://www.supplysidesi.com/supplements/supplement-delivery-formats-let-s-get-small-with-liposomes>

https://www.researchgate.net/publication/330579861_Liposomal_Delivery_of_Natural_Product_A_Promising_Approach_in_Health_Research

https://www.researchgate.net/publication/351957690_Herbal_Liposomes_Natural_Network_for_Targeted_Drug_Delivery_System

<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC10180326/>

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10942912.2023.2247578>

<https://www.wbcil.com/blog/liposomal-technology-a-voyage-into-the-future-of-drug-delivery/>

<https://www.nutraceuticalsworld.com/liposomal-delivery-the-future-for-dietary-supplement-innovation/>